

П. І. Арсенич

Гірник Олексій Миколайович

ГІРНИК Олексій Миколайович (28. 03. 1912, м. Богородчани Станіслав. пов., нині смт Івано-Фр. обл. – 21. 01. 1978, побл. могили Т. Шевченка у м. Канів Черкас. обл., похов. у м. Калуш Івано-Фр. обл.) – громадсько-політичний діяч. Батько [Є. Гірника](#). Герой України (2007, посмертно). Закін. Станіслав. гімназію (1933). Був чл. ОУН, актив. діячем «Просвіти» і «Соколу» в Богородчанах і Станіславі (нині Івано-Франківськ). За націоналіст. діяльність під час служби у польс. армії був ув'язн. у тюрмах Польщі (1937–39), згодом засудж. НКВС м. Стрий (Львів. обл.) на 8 р. таборів ГУЛАГу (1940–48) з 5-ма р. позбавлення прав. Від 1952 жив з родиною у м. Калуш (нині Івано-Фр. обл.). 21 січня 1978 на знак протесту проти антиукр. політики виготовив антибільшов. листівки, розкидав їх на могилі Т. Шевченка у Каневі, облив свій одяг бензином і самоспалився. Рад. влада приховувала цей героїч. вчинок, подіб. до відомого вчинку Я. Палаха. На місці спалення та у Богородчанах встановлено пам'ятники, у Калуші та Івано-Франківську – мемор. дошки. 2004 засн. премію ім. О. Гірника, яку присуджують за «значні успіхи в наук.-патріот. вихованні дітей та молоді, прищеплення їм патріот. ставлення до української мови». Одними з перших лауреатів стали президент Нац. університету «Києво-Могилянська академія» В. Брюховецький, дир. видавництва «Просвіта» В. Клічак, шеф-ред. єдиної україномов. дит. газети в Криму Д. Кононенко, голова Фондації ім. І. Багряного А. Лисий.

Рекомендована література

1. Косовська М. Щоб слово пломенем взялось // Нація і держава. 2004, 20 січ.;
2. Іщенко М. Спалився за Україну. К., 2004.

Бібліографічний опис:

Гірник Олексій Миколайович / П. І. Арсенич// Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2006. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-30226>. – Останнє поновлення : 2023.

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).